

Sygn. akt **XXI U 595/23**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2024 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Ewa Królikowska-Saks

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2024 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym
odwołania Oxygen City spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku
z 27 lutego 2023 r. nr DI/100000/43/114/2023
o podstawę wymiaru składek

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że uznaje za prawidłowe stanowisko zawarte we wniosku przedsiębiorcy Oxygen City sp z o.o. w Warszawie złożonym 1 lutego 2023 roku w przedmiocie nieuwzględnienia w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dostępu do programu komputerowego Socaptoken w części współfinansowanej przez pracodawcę pracownikom.

sędzia Ewa Królikowska-Saks

Uzasadnienie

Stanowiska stron procesu

Decyzją z 27 lutego 2023 r. nr DI/100000/43/114/2023 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku uznał za nieprawidłowe stanowisko zawarte we wniosku przedsiębiorcy Oxygen City sp. z o.o. w przedmiocie nieuwzględnienia w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dostępu do programu komputerowego Socaptoken w części współfinansowanej przez pracodawcę pracownikom (*decyzja w aktach rentowych*).

Odwołanie od ww. decyzji wniósł przedsiębiorca Oxygen City sp. z o.o. zaskarżając ją w całości oraz wnosząc o uznanie za prawidłowe stanowisko w przedmiocie dopuszczalności wyłączenia z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, świadczenia w postaci uprawnienia do zakupu licencji oprogramowania komputerowego po cenie niższej niż detaliczna. Zaskarżonej decyzji zarzucono naruszenie:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. § 2 pkt 26 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. 2017 r. poz. 1949 ze zm.) w zw. z art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego błędną wykładnię polegającą na wywiedzeniu z ww. przepisu Rozporządzenia dodatkowego i nieprzewidzianego tym przepisem warunku zastosowania wyłączenia spod obowiązkowych składek ubezpieczenia sprzecznego, w postaci wymogu aby dostęp do zakupionych przez pracownika artykułów, przedmiotów lub usług nie mogły być potwierdzone oprogramowaniem komputerowym Socaptoken;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. § 2 pkt 26 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. 2017 r. poz. 1949 ze zm.) w zw. z art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że to SoCap współfinansowany przez Pracodawcę miałby być objęty normą par 2 ust 1 pkt 26 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i

rentowe, a nie oprogramowanie komputerowe do którego jego posiadanie uprawnia *(odwołanie k. 3-7 akt sprawy)*.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując twierdzenia zawarte w zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że wartość dostępu tj. licencji do programu komputerowego w części finansowana przez pracodawcę powinna stanowić podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne *(odpowiedź na odwołanie k. 14-18 akt sprawy)*.

Ustalenia faktyczne

Oxygen City sp. z o.o. 1 lutego 2023 r. wniósł o wydanie pisemnej interpretacji dotyczącej zdarzeń przyszłych, czy w przypadku zakupienia przez wnioskodawcę programu komputerowego Socaptoken, który będzie wykorzystywany przez pracowników i wprowadzenia do regulaminu wynagradzania postanowienia uprawniającego pracowników do zakupu po cenie niższej niż detaliczna tego programu komputerowego, różnica między ceną nabycia przez wnioskodawcę tego programu komputerowego, a ceną jego nabycia przez pracownika będzie zwolniona ze składek na ubezpieczenia społeczne tj. w części finansowanej przez pracodawcę. Wnioskodawca oświadczył, że pracownik nie będzie uprawniony do zmiany prawa do zakupienia ww. usług na kwotę pieniężną i żądania jej wypłaty przez wnioskodawcę *(wniosek w aktach rentowych)*.

W zaskarżonej decyzji 27 lutego 2023 r. organ rentowy uznał za nieprawidłowe stanowisko Oxygen City sp. z o.o. w przedmiocie nieuwzględnienia w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dostępu do programu komputerowego Socaptoken w części współfinansowanej przez pracodawcę pracownikom. Organ rentowy stanął na stanowisku, że co prawda składki na ubezpieczenia społeczne nie powinny być naliczane od przychodu pracownika z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy stanowiącego korzyść materialną polegającą na umożliwieniu pracownikowi skorzystania z artykułów, przedmiotów lub usług jedynie za częściową odpłatnością. Wnioskodawca natomiast w treści wniosku wskazał, że zamierza zapewnić pracownikom możliwość zakupienia licencji uprawniającej do korzystania z programu komputerowego o nazwie Socaptoken. stanowiącego usługę dostępu do oprogramowania IT, świadczoną przez aplikację SoCap Wallet oferujący usługi: przechowywanie tokenów, transfer tokenów pomiędzy wirtualnymi portfelami, dostęp do oprogramowania pozwalającego na m. in. wysyłanie i odbieranie wiadomości tekstowych, w

tym przesyłanie wiadomości multimedialnych. W ocenie organu rentowego, licencja oprogramowania to zezwolenie na wykonywanie jakiegoś zawodu lub na produkowanie opatentowanego przez kogoś wyrobu albo na korzystanie z czyjegoś dzieła chronionego prawem autorskim (wg słownika PWN), a nie artykuł, przedmiot lub usługa, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia składkowego, a tym samym wartość dostępu do programu komputerowego w części finansowana przez pracodawcę powinna stanowić podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. W konsekwencji stanowisko odwołującej spółki uznano za nieprawidłowe.

Powyższe fakty Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych i osobowych. Dokumenty te nie budziły wątpliwości co do ich prawdziwości i autentyczności, a strony nie kwestionowały danych w nich zawartych.

Rozważania prawne

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy współfinansowanie zakupu programu komputerowego i umożliwienie pracownikowi zakupu dostępu do tego programu w cenie niższej niż rynkowa, powinno być uwzględnione w podstawie wymiaru składek pracownika korzystającego z takiego preferencyjnego zakupu.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 26 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, podstawy wymiaru składek nie stanowią korzyści materialne wynikające z układów zbiorowych pracy, regulaminów wynagradzania lub przepisów o wynagradzaniu, a polegające na uprawnieniu do zakupu po cenach niższych niż detaliczne niektórych artykułów, przedmiotów lub usług oraz korzystaniu z bezpłatnych lub częściowo odpłatnych przejazdów środkami lokomocji.

Organ rentowy stanął na stanowisku, że licencja oprogramowania to zezwolenie na wykonywanie jakiegoś zawodu lub na produkowanie opatentowanego przez kogoś wyrobu albo na korzystanie z czyjegoś dzieła chronionego prawem autorskim (wg słownika PWN), a nie artykuł, przedmiot lub usługa, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia składkowego, a tym samym wartość dostępu do programu komputerowego w części

finansowana przez pracodawcę powinna stanowić podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

W ocenie Sądu Okręgowego, stanowisko organu rentowego jest rażąco błędne i nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że stanowisko organu rentowego opiera się na ogólnej definicji licencji według słownika PWN, która nie uwzględnia specyfiki licencji jako dostępu do programu komputerowego. Stanowisko organu rentowego sprzeciwia się przy tym dorobkowi doktryny prawa, chociażby w zakresie podatku VAT w zakresie sprzedaży licencji do oprogramowania komputerowego, w ramach której wypracowano w jaki sposób należy traktować licencje do programu komputerowego w kontekście prawnym.

W tym zakresie wyjaśnienia wymaga, że zakup dostępu do programu komputerowego wraz z udzieleniem do niego licencji oraz stosownych dokumentów, upoważniających do legalnego korzystania z tego oprogramowania, ma charakter świadczenia usług w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, zgodnie z którym przez świadczenie usług, rozumie się każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, w tym również: przeniesienie praw do wartości niematerialnych i prawnych, bez względu na formę, w jakiej dokonano czynności prawnej (por. wyrok NSA z 30 maja 2017 r. I FSK 1821/15).

Z powyższego wynika, więc, że zakup dostępu do programu komputerowego tj. licencji, traktowane winno być jako zakup usługi. Bez znaczenia pozostaje więc brak wskazania wprost „licencji” w § 2 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia składkowego, skoro licencja taka winna być traktowana na równi z zakupem usługi.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w Warszawie na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, o czym orzekł jak w sentencji wyroku.

Sędzia Ewa Królikowska-Saks